

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Bilindiği üzere, 22 Mart 2013 tarihinde yapılan değişiklikle son halini alan 6360 Sayılı Büyükşehir Kanunu sonrası, büyükşehir sayısı 16'dan 30'a yükselmiş ve büyükşehir belediyeleri yetki ve planlama sınırları il mülki sınırı olmuştur. Büyükşehir belediyeleri sınırları içerisindeki köylerin tüzel kişiliği kaldırılmış ve mahalle statüsüne dönüştürülmüştür. Böylece, Türkiye nüfusunun yaklaşık % 22.7'si köylerde yaşarken yasa sonrası %8.7'si köylerde yaşar duruma gelmiştir.

Büyükşehir yapılanmasından sonra köylerde sosyo-kültürel, hukuksal, ekonomik ve fiziksel açıdan değişiklikler olmuştur. Sosyo-kültürel açıdan bakıldığında; köylerin tüzel kişiliğe sahip olması dolayısıyla kendini temsil etme hakkı varken, yapılanma sonucu yerel varlığını ve temsiliyetini kaybetmiştir. Kendilerine ait mal varlıkları olan, orman ve meraları kullanma hakkı bulunan yerel yönetim birimleri iken hukuki, mali ve yönetsel haklardan mahrum hale gelmiştir.

Yapılanmadan sonra mahalleye dönüşen köylerimizi bekleyen en büyük sıkıntı ise ekonomik açıdan olacaktır. 6360 sayılı kanunun mali açıları kırsal alanlar üzerinden değerlendirildiğinde, mahalle olan köylere bazı kentsel yükümlülükler getirecektir. Kırsal alanlarda yaşayan insanların mali gücünün üzerine, büyükşehir belediyesince sunulan hizmet bedeli yüklenecektir.

Yasanın uygulanması sürecinde uyum için verilen 5 yıl muafiyet süresi 2018 yılı itibariyle dolmuş olduğundan, bina ve arazi vergisi, harç ve mükellefiyetlerle karşı karşıya kalınacaktır. Kırsal alanlarda yaşayanların ortak mal getirilerinin kaybolması yanında, kentsel vergi yükümlülükleri de eklenmesi ile mali açıdan zor durumda kalacaklardır. Kanunla gelen bir değişiklik de vatandaşın fiziksel mekanı kullanım biçimidir. Köylerinde hayvancılık ile geçinen köylünün ahır yapacağı yerlere kanun sınırlama getirecektir. Bu da kırsal alanda hayvancılığın tehlikeye girmesi demektir.

Bu bağlamda;

- 1) Büyükşehir yapılanması ile mahallelere dönüşen köylerde, kentsel vergi yükümlülüğü 5 yıl süre ile uzatılan ancak içinde bulunulan yıl sona erecek olan özellikle emlak vergisi, harçlar ve diğer masrafların, mahalleli vatandaşlarımızın içinde bulunduğu ekonomik durum dikkate alınarak belirlenmesi, vatandaşı ikamet ettiği ve üretimde bulunduğu yerde kalmasının sağlanması için Bakanlığınız ne gibi çalışmalar yürütmektedir?
- 2) Kırsal alanlarda yaşayanların ortak mal getirilerinin kaybolması yanında kentsel vergi yükümlülükleri de eklenmesi ile mali açıdan zor durumda kalmalarını önlemek adına ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?